

Kapitola 4

Použití rámců

Rámce umožňují zobrazit více než jednu stránku v okně prohlížeče. To můžete provést vytvořením speciální webové stránky, která sama o sobě nemá žádný obsah, ale jednoduše slouží jako obal, v němž se zobrazují jiné webové stránky, které se vkládají do *rámců* uvnitř této obalové stránky. Celá *sada* stránek HTML, které fungují pospolu k zobrazení více než jedné stránky v prohlížeči, se nazývá *sada rámců*.

Výhody použití rámců jsou různé. Jelikož každý rám v sadě rámců je oddělenou webovou stránkou, uživatel se může posouvat (obvykle svisle) v jednom rámu, zatímco se ostatní rámce zobrazují v nezměněné podobě.

Při použití rámců však existují skutečné nevýhody. Jednou z nich je fakt, že vyhledávače nedokážou uspořádat stránky, jak jsou v sadě rámců, a místo toho ve výsledku hledání zobrazí stránku v jednom rámcí, ale nikoliv celou sadu rámců. To znamená, že lidé se dostanou na tuto jedinou stránku, která se ale má zobrazit v sadě rámců, a ostatní stránky v sadě rámců se jim nezobrazí.

Jinou nevýhodou použití rámců je to, že způsobují problémy uživatelům s čtečkami obrazovek, což jsou obvykle zrakově postižení, kteří spoléhají na taková zařízení spíše než na navigaci pomocí myši. Řešením tohoto problému s přístupností je poskytnutí alternativní verze bez rámců ve všech sadách rámců na vašem webu.

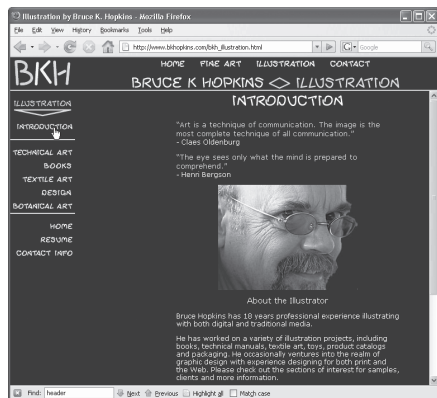
26 Vytvoření sady rámců

Rámce snižují čas nutný ke stažení stránek

Rámce mohou snížit čas nutný ke stažení webových stránek, neboť obsah stránky v jednom rámci se nemusí znovu nahrávat, když se nový obsah načítá do jiného rámce.

Typickou a užitečnou implementací rámců je návrh stránky se dvěma rámci, kdy v levém je část s navigací stránky a v pravém (větším) se zobrazuje obsah stránky.

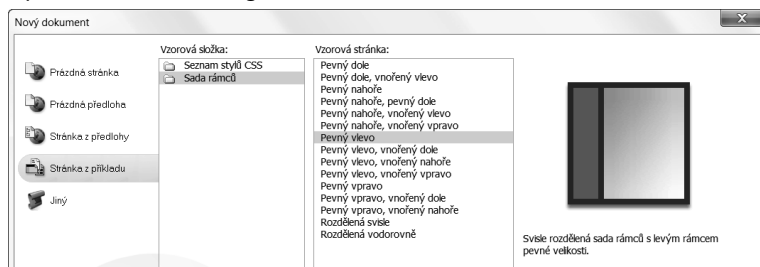
Jednou z výhod tohoto nastavení je, že uživatelům umožňuje posunovat se svisle směrem dolů navigačními odkazy, zatímco větší část s obsahem se nehybně zobrazuje v pravé části stránky (obrázek 26a).

Obrázek 26a Digitální designér Bruce K. Hopkins používá sadu rámců, aby uživatelům umožnil posunovat se nahledy v jednom z rámců aby mohli zároveň vidět větší obrázky v tom druhém

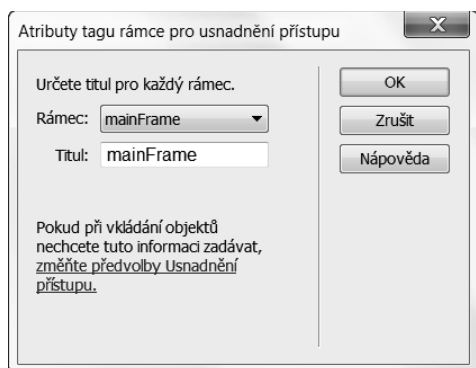
Stinnou stránkou navrhování pomocí rámců je to, že správa souborů je asi třikrát složitější, než když pracujeme s normální stránkou. A to je z části způsobeno tím, že každá sada rámců zahrnuje alespoň tři stránky HTML: jedna slouží k uchování rozvržení sady rámců a alespoň dva rámce se vkládají do této sady rámců. Nejlepším způsobem vytvoření sady rámců je použití stránek z příkladu.

Pokud chcete vidět vzorové sady rámců, pak zvolte příkaz Soubor (File) → Nový (New) a vyberte kategorii Stránka z příkladu (Sample Page) na levé straně dialogu Nový dokument (New Document). Ve sloupci Vzorová složka (Sample Folder) vyberte Sada rámců (Frameset). Náhled návrhu sady rámců uvidíte v pravé horní části dialogu (obrázek 26b).

Obrázek 26b Vybraná sada Pevný vlevo

Jakmile vytvoříte sadu rámců z příkladu, zobrazí se dialog Atributy tagu rámce pro usnadnění přístupu (Frame Tag Accesibility Atributtes). V něm můžete přidělit každému rámcu v sadě rámců název. Pojmenování rámců je jiné než pojmenování souborů HTML v sadě rámců. Název rámce je užitečný k definování cíle odkazu a jiných vlastností a je třeba je pojmenovat odlišně. Výchozí názvy rámců v dialogu jsou v pořádku (nezobrazují se v prohlížeči), takže pokračujte stisknutím tlačítka OK v každém dialogu, který se zobrazí, když vytváříte sadu rámců (obrázek 26c).

Obrázek 26c Přidělení názvu rámce

Vytvořenou sadu rámců uložte pomocí příkazu Soubor (File) → Uložit vše (Save All). Ukládat budete minimálně tři soubory: soubor definující sadu rámců a každou stránku vloženou do sady rámců.

Obsah sady rámců můžete upravovat a můžete také upravovat formátování celé sady. To vysvětluje postup 27.

Rámce a vyhledávače

Jednou z důležitých nevýhod navrhování pomocí rámců je to, že rámce mají tendenci zmást vyhledávače, které rozpoznávají obsah HTML stránek, ale nikoliv celé kombinace sady rámců. Návštěvník může následovat odkaz na stránku, kterou mu nabídne vyhledávač, ale tato stránka je zamýšlena jako součást sady rámců, a tak uživatel uvidí jen část obsahu. Rámce taktéž způsobují problémy s přístupností uživatelům s prohlížeči v mobilních zařízeních.

Nicméně protože rámce otevírají další možnosti navrhování, můžete je chtít použít spíše než jiné techniky webového designu, a tak zůstávají stále platným přístupem k tvorbě webů.

27 Formátování sady rámců

Definování vlastností rámce vs. Definování vlastností sady rámců

Definování vlastností rámce je matoucí, neboť některé vlastnosti se definují pro celou sadu rámců a jiné zase jen pro vybraný rámeček. A některé vlastnosti lze definovat jak pro rámeček, tak pro sadu rámců.

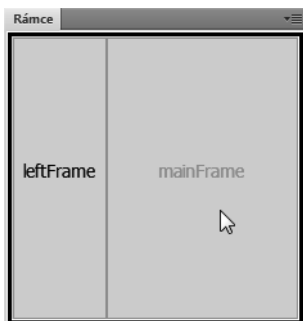
Barvy rámečku definujete pro celou sadu rámců. Šířku a/nebo výšku pro každý rámeček v sadě rámců definujete v rámci vlastností sady rámců.

Vlastnost posunování (zda se má zobrazit posuvník) definujete pouze pro jednotlivý rámeček. Taktéž povolení změny velikosti definujete v případě jednotlivého rámce. Také lze definovat parametry rámečku v případě vybraného rámce, které budou v konfliktu s nastavením přiděleným celé sadě rámců. Nedělejte to! Tím zmatete prohlížeč.

Zda definujete vlastnosti rámce nebo celé sady rámců, určíte klepnutím, a tedy výběrem, na jednotlivý rámeček, nebo celou sadu rámců.

Vlastnosti sady rámců zahrnují například to, zda se mezi rámci zobrazí rámeček, nebo jakou výšku a šířku mají mít různé rámce v sadě rámců. Obě vlastnosti se definují v inspektorovi Vlastnosti (Properties). Dostanete se k nim, když vyberete celou sadu rámců.

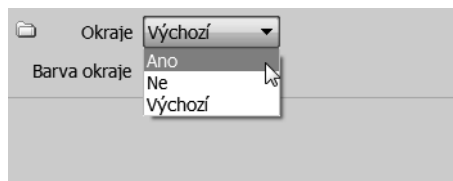
Nejjednodušším způsobem, jak vybrat sadu rámců, je zobrazit panel Rámce (Frames) pomocí příkazu Okno (Window) → Rámce (Frames), jak ukazuje obrázek 27a.

Obrázek 27a Výběr rámce v panelu Rámce

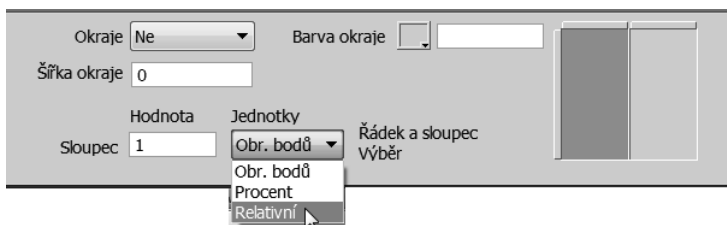
Sady rámců se často formátují tak, že se mezi jednotlivými rámci v okně prohlížeče nezobrazuje žádný viditelný rámeček. Stránka vypadá, jako by šlo o jedinou stránku v prohlížeči, i když jde de facto o stránky tři.

Sady rámců, které vytváří Dreamweaver, se formátují tak, že se zobrazují bez rámečků kolem rámců. Pokud chcete přidat rámeček vybranému rámci, pak zvolte jeho barvu z palety barev u pole Barva okraje (Border color) v inspektorovi Vlastnosti (Properties). A pak z roletky Okraje (Borders) vyberte volbu Ano (Yes), jak předvádí obrázek 27b.

Obrázek 27b Definování rámečku rámce v inspektorovi Vlastnosti

Šířky (nebo výšky) rámců ve vybrané sadě rámců definujete v části Řádek a sloupec Výběr (RowCol Selection) v inspektorovi Vlastnosti (Properties), a to tak, že klepnete na řádek nebo sloupec v sadě rámců. Pak zvolíte hodnotu vybraného sloupce nebo řádku v polích Sloupec (Columns) a Řádek (Rows). Hodnoty můžete uvést jako pevné pomocí obrazových bodů (pixelů) nebo pružně pomocí procent. Nebo můžete šířku sloupce nechat relativní, což znamená, že vyplní prostor, jenž zbude po zobrazených sloupcích s pevnou šířkou (obrázek 27c).

Obrázek 27c Definování rámce, jenž vyplní veškerý volný prostor, který zbyl po zobrazených rámcích s pevnou šířkou

Definovat můžete také vlastnost posouvání (zda se zobrazí nebo nezobrazí posuvník), stejně tak jako povolit nebo zakázat změnu velikosti rámce (zda bude uživatel moci tažením myši změnit jeho velikost), který je vybraný v panelu Rámce (Frames).

Jak na lepší přístupnost rámců

Jak je uvedeno v úvodu k této kapitole, rámce jsou špatně přístupné uživatelům se zrakovým omezením. A to protože oddělují obsah do více než jedné stránky, což může být matoucí, když obsah čte čtečka obrazovky. Dreamweaver poskytuje způsob, jak definovat popisné titulky stránek pro každou vloženou stránku. Za normálních okolností nejsou titulky vkládaných stránek relevantní. V titulkovém pruhu prohlížeče se zobrazuje titulek definovaný sadě rámců a uživatel se zrakovým postižením tak sadu vnímá jako jednu stránku.

Na druhou stranu, titulky stránek přidělené zvlášť každé vkládané stránce mohou pomoci v navigaci právě uživatelům se zrakovým omezením. Pokud vyberete správné nastavení přístupnosti, Dreamweaver vás nechá definovat titulky stránek v případě každé vložené stránky, jakmile vytváříte celou sadu rámců. Tuto funkci povolíte tak, že následujete příkaz Upravit (Edit) → Předvolby (Preferences) v případě Windows nebo Dreamweaver → Předvolby (Preferences) v případě Macu. V dialogu zvolte kategorii Usnadnění přístupu (Accessibility) a zaškrtněte volbu Rámce (Frames). Stisknete tlačítko OK. Jakmile budete přistě vytvářet sadu rámců, Dreamweaver vám nabídne možnost definovat titulky všech stránek v sadě rámců.

V panelu Rámce (Frames) klepněte na vybraný rámeček. Inspektor Vlastnosti (Properties) poté zpřístupní nastavení dostupná pro zobrazení posunovací lišty v roletce Rolovat (Scroll). V ní vyberte volbu Automatický (Auto; posuvník se zobrazí pouze tehdy, když to bude potřeba) nebo Výchozí (Default; nastaví se podle prohlížeče návštěvníka stránek). Možnost změny velikosti rámce ze strany návštěvníka stránek můžete povolit zrušením zaškrtnutí volby Neměnit velikost (No resize). Viz obrázek 27d.

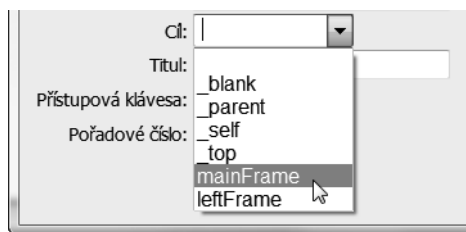

Obrázek 27d Povolení zobrazení posuvníku (pokud je třeba) u vybraného rámce

Definování odkazů v sadě rámců představuje zvláštní výzvu. Protože technicky je každý rámeček v sadě rámců různou stránkou HTML, budete muset klepnout na odkaz na jedné stránce, ale otevřít jej ve stránce *jiné*. Odkazu tak musíte říct, kam se má otevřít. Zní to složitě, ale celý postup si spolu projdeme.

Například se podívejme, jak to funguje v případě jednoduché, základní sady se dvěma rámci, v níž je jeden rámeček vlevo navigací a ten vpravo stránkou s obsahem. Odkaz, na který klepnete v levém rámci, *se otevře do rámce pravého*. Pravý rámeček se v sadě mění jako nová stránka v závislosti na tom, na jaký odkaz klepnete v levém rámci.

To provedete definováním cílového rámce odkazu. Jakmile definujete odkaz pro text nebo pro obrázek pomocí inspektora Vlastnosti (Properties; vložením odkazované stránky do pole Odkaz/Link), definujete ještě cíl tohoto odkazu v roletce Cíl (Target). A to buď v dialogu při vytváření odkazu, nebo v inspektorovi Vlastnosti. Cílem odkazu bude název pravého rámce.

Obrázek 28 Výběr rámce pro cíl odkazu

Poznámka

V české verzi Dreamweaveru se můžete setkat s tím, že v inspektorovi Vlastnosti se roletka Cíl nevykresluje jako roletka, ale jako špatně se zobrazující pole. Cíl odkazu tak musíte do pole vepsat ručně. Zda jste uvedli vše správně, si můžete ověřit například v zobrazení Kód. Názvy rámců zjistíte v panelu Rámce.

Budte opatrní při přidělování rámce jako cíle odkazu

Pokud nedefinujete cíl odkazu v případě sady rámců, může to být pohroma. Odkaz se tak neotevře ve správném rámci, ale místo toho se otevře v tom, v němž uživatel na odkaz klepne.

Další důvod, proč spoléhat na příklady Dreamweaveru

Když vytváříte sady rámců pomocí Dreamweaveru, každý rámeček se automaticky pojmenuje vhodným názvem (například leftFrame, český levýRámec, nebo rightFrame, český pravýRámec). Tyto názvy rámců jsou poté dostupné v roletce Cíl (Target) ve chvíli, kdy vytváříte odkaz.

Dreamweaver ale neudělá všechnu práci za vás. Stále si budete muset pamatovat, že máte definovat správný cílový rámeček odkazu, který má směřovat do jiného rámce, než je ten, kde na něj klepáte myší.